

Internrevision för ständig förbättring

SIS 2017

Innehåll

- Varför internrevision?
- Ledningssystem
- Metodik för revision
- Syften och kriterier
- Avvikelser och åtgärder
- Organisation av internrevisioner
- Revisor
- Standard och revision
- Begrepp

Varför internrevision?

- Internrevision har som främsta syfte att verifiera att ledningssystemet fungerar som det ska, dvs. att företagets arbetssätt leder till önskade resultat och till de mål som är uppställda samt att alla är medvetna om vad som förväntas av dem som ledare eller medarbetare i organisationen.
- Dessutom syftar revisionen till att fånga upp olika typer av förslag, förändringar och avvikelser.

Ledningssystem

- En standard för ledningssystem beaktar en viss aspekt ("disciplin") av verksamheten, t.ex. kvalitet (ISO 9001), miljö (ISO 14001), arbetsmiljö (OHSAS 18001) eller informationssäkerhet (ISO 27001) och är tillämplig på alla slag av verksamheter.
- Standarderna som nämnts anger krav, dvs. **vad** en organisation ska göra eller ha inom respektive område. Exempel på vägledning är ISO/TS 9002 som visar **hur** ISO 9001:2015 kan tillämpas.

Metodik för revision

- Hela ledningssystemet ska enligt standarderna revideras regelbundet, och för detta ändamål ska organisationen upprätta ett (eller flera om det behövs) revisionsprogram som tjänar som initiering av internrevisionerna.
 - Ska revisioner göras per organisatoriskt avsnitt, per process eller flödesinriktat?
 - Ska mer än ett delsystem revideras samtidigt, t.ex. kvalitet och miljö?
 - Kan hela eller delar av revisionen göras på distans?

Metodik för revision, forts

- Initiering av enskild revision enligt program
- Förberedelse: revisionsplan, inläsning, checklista
- Genomförande: inledning, intervju, faktainsamling, provtagning, avvikelser, revisors genomgång, rådgivning, avslutning
- Rapportering

Syften och kriterier

- Revisionerna ska ge svar på om ledningssystemet:
 - överensstämmer med det som organisationen planerat (ger önskad effekt)
 - är infört och underhållet i verksamheten
 - uppfyller kraven i respektive standard
- Andra syften kan vara att undersöka t.ex.
 - tydlighet i ansvarsfördelning
 - mål- eller resultatuppfyllelse

Syften och kriterier, forts

- Här skiljs mellan fasta och ändringsbara kriterier:
- Exempel på fasta kriterier är: standardkrav, författningar, externa bestämmelser
- Exempel på ändringsbara kriterier är process- och rutinbeskrivningar, arbetsinstruktioner, egna krav och möjligen vissa kundkrav

Avvikelser och åtgärder

Avvikelse: ett krav som inte uppfylls, t.ex. egenskap som inte nås, fel leverans, reklamation

- Hantering av avvikelser administrativt
- Klassificering av avvikelser – helst inte internt
- Uppföljning av avvikelser
- Avhjälpande och korrigerande åtgärd
- Uppföljning av korrigerande åtgärd

Organisation av internrevisioner

- Revisorerna bör rekryteras från många olika funktioner, nivåer och enheter inom organisationen.
- Revisorsgrupper av två personer är lämpligt, eftersom två personer kan se, höra eller uppfatta olika saker av betydelse för revisionen. Två innebär också att det finns en diskussionspartner t.ex. när en revisor känner sig osäker.
- En ”teknisk expert”, oberoende av vad sakkunskapen gäller, kan vid behov delta.

Revisor

- En revisor behöver förutom att ha god kunskap om revisions-teknik också känna organisationen och dess verksamhet.
- Revisorn bör åtminstone känna till standardens andemening.
- Revisionsprinciper: integritet, opartisk rapportering, yrkesmässig noggrannhet, sekretess, oberoende och angreppssätt baserat på belägg.
- Lämpliga personliga egenskaper är väsentligt.

Standard och revision

- ISO 19011 är en gemensam standard för revision av alla ledningssystem. Dokumentet har formen av en vägledning och är alltså inte någon kravstandard. Det är skrivet för alla typer och storlekar av organisationer, vilket betyder att vissa avsnitt är betydligt mer detaljerade än det som behövs för ett mindre företag.

Begrepp

- Förklaringar till
 - intern revision
 - extern revision
 - system- och processrevision
- Ordval – ”revision” kan betyda olika saker
- Begrepp i standarder: belägg, ledningens genomgång etc.